

KAZALO SADRŽAJA

Predgovor	vii
Popis slika i tablica	xii
Popis kratica Wittgensteinovih djela	xiii
Napomena o knjizi	xv
Zahvale	xxi

UVOD 1

Wittgenstein u 21. stoljeću	1
O kraticama naslova Wittgensteinovih djela	13
Navođenje Wittgensteinovih djela i izdanja	16
Napomena o filozofskoj terminologiji	18
Struktura i teme pojedinačnih djela	21
Prijedlog reda čitanja Wittgensteinovih djela	23
Prijedlog reda čitanja ovog uvoda	26

ŽIVOT, DJELA I POJMOVI 29

0,5 Wittgensteina 31

Ludwig online	31
Dobro došli u džunglu!	38
0,5 Wittgensteina	45

Wittgensteinova životna filozofija i filozofski život 68

Život 68

Kronologija	70
Važniji pojmovi Wittgensteinove filozofije	76
Formativne godine (Beč, Linz)	77
Ludwig znanstvenik (Berlin, Manchester)	79
Prvi dolazak na Cambridge	81
Ratne i poratne godine	85
Povratak filozofiji i na Cambridge	88
Posljednje godine	94

Odnos života i filozofskih djela 97

- Rani Wittgenstein: TLP 97
- Primjer debate o tumačenju: Mistično se pokazuje 100
- Kako se nositi s misticizmom? 105
- Tko je shvatio Wittgensteina prema Diamond? 107
- Tko je znao što želi reći, ako nije Wittgenstein? – Hackerov odgovor Diamond 108
- Kamo nakon Diamond–Hacker debate? 109
- Kasni Wittgenstein: FI 110

Wittgensteinovi pojmovi: jasnoća je cilj sama u sebi 116

Pojmovi ranog Wittgensteina 123

- Logička forma 123
- Istina/istinitost 123
- Tautologija 124
- Činjenica 124
- Propozicija 125
- Opća forma propozicije 126
- Metoda projekcije 126
- Teorija odslikavanja 127
- Pokazivo/izrecivo 127
- Solipsizam 128
- Misticizam 130

Pojmovi kasnog Wittgensteina 131

- Jezična igra 131
- Obiteljske sličnosti/srodnosti 132
- Oblik života 133
- Uporaba 133
- Argument privatnog jezika 134
- Privatno 134
- Arbitrarnost gramatike ili autonomija jezika 135
- Slijedeće pravila 135
- Promjena aspekta 136
- Ja/svijest 138
- Pregledni prikaz 139

Mješoviti pojmovi 140

- Filozofija 140
- Filozofija psihologije 142
- Antropologija 144
- Etika 145
- Estetika 147
- Boja 149

Religija 150
Znanost 151
Matematički dokaz 151
Model računa 152
Epistemologija: sigurnost/izvjesnost 153

POTICAJI NA ČITANJE 159

Jezik, logika, gramatika i svijet 163

Wittgenstein izumitelj istinosnih tablica 163
Jezik i misao kao odjeća i tijelo 169
Autići, partije šaha i napuljske geste 172
Koja je ispravna filozofska metoda? 175
Ne misli, nego gledaj. Ne objašnjavaj! Opisuj! 176
Filozof: vjernik logike ili kustos gramatike 177
Postoji li između *Tractatusa* i *Istraživanja* kontinuitet
ili diskontinuitet? 179
Praksa isključenja trećeg 183
Das Modell 184
Zaključuje li vjeverica putem indukcije da će joj i sljedeće
zime trebati zalihe? 189
Pet crvenih jabuka 194
Kad bi Wittgenstein mogao govoriti, mi ga ne bismo
mogli razumjeti 197
Šum kiše 201

Čovjek 205

Sanjam, ali to ne mogu reći 205
Što je svijest? 206
Ein Witz 208
Pokazati muhi izlaz iz muholovke 212
Zapovijed zapovijeda vlastito izvršenje 216
Mutne slike i (be)smisleno šaranje 217
Postoji li patkozec? 221
Slijepo pleme 226
Slika rijeke 228
Metafizika i svakodnevica 231
Ruku u zrak! 233
Nastaje li miš iz sivih krpa i prašine? 235
Ako drvo padne u austrijskoj šumetini i Wittgenstein to ne čuje,
kako zna da je palo? 237
Nešto što zvuči kao pragmatizam 239
0,5 Wittgensteina na primjeru djelovanja 241
Marsovac 247

Etika, politika, estetika, kultura i religija 252

- Svijet je sve što je slučaj i zbog toga ono o čemu se ne može govoriti mora se šutjeti 252
Zamisli Robinsona Crusoea kako laže sam sebi 255
Gramatika dobra 257
Politička misao 260
Teške boje 263
Ni K od Kulture 266
Vjeruj, ništa ne škodi 268
Wittgenstein i Terminator 269

ZAKLJUČAK 277

- Spadaju li središnja djela Ludwiga Wittgensteina u filozofsku lektiru? 277
Kojim redom čitati Wittgensteina? 279
Koje filozofe čitati za bolje razumijevanje Wittgensteina? 283
Rasprave proistekle iz Wittgensteinove filozofije 287
Koliko je Wittgenstein relevantan u 21. stoljeću? 290

Literatura 293

- Wittgensteinova djela 294
Komentari Wittgensteinove filozofije 296
Wittgenstein u hrvatskoj filozofiji od 1941. do 2020. godine 315
Ostala korištена djela 321

Summary 323
Kazalo 327
Bilješke o autorima 332